

سلامت در جمهوری اسلامی ایران

۱۳۵۷-۱۴۰۰

ویرایش سوم

جلد دوم

مؤلفین:

دکتر فریدون عزیزی

دکتر سید علیرضا مرندی

دکتر حمیدرضا جمشیدی

دکتر باقر لاریجانی

و همکاران

پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم
دانشگاه علوم پزشکی تهران

فرهنگستان علوم پزشکی
جمهوری اسلامی ایران

عنوان و نام پدیدآور: سلامت در جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۵۷) / نویسندگان سیدعلیرضا مرندی... [و دیگران]؛ با همکاری فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران، پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم دانشگاه علوم پزشکی تهران، ستاد اجرایی فرمان حضرت امام رضوان الله تعالی ویراست ۳

وضعیت ویراست: ویراست ۳

مشخصات نشر: تهران: اطلاعات، ۱۴۰۰

مشخصات ظاهری: ج ۲: جدول، نمودار، نقشه

شابک: (دوره) 978-964-423-958-8 (ج ۱) 978-600-435-179-9 (ج ۲) 978-600-435-180-5

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: نویسندگان: سیدعلیرضا مرندی، باقر لاریجانی، فریدون عزیزی، حمیدرضا جمشیدی و همکاران

یادداشت: کتابنامه

موضوع: سلامت پروری - ایران - برنامه ریزی

موضوع: بهداشت - ایران - برنامه ریزی

موضوع: سیاست پزشکی - ایران

شناسه افزوده: مرندی، سیدعلیرضا، ۱۳۱۸ -

شناسه افزوده: فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران

شناسه افزوده: ستاد اجرایی فرمان حضرت امام

شناسه افزوده: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران، پژوهشگاه علوم غدد و متابولیسم

شناسه افزوده: مؤسسه اطلاعات

رده بندی کنگره: RA ۴۲۷/۸

رده بندی دیویی: ۶۱۳

شماره کتابشناسی ملی: ۸۷۵۵۶۹۹

انتشارات اطلاعات

تهران: خیابان میرداماد، خیابان دکتر مصدق، روزنامه اطلاعات، شماره پستی ۱۵۴۹۹۵۳۱۱۱
 تلفن: ۲۹۹۹۳۴۵۵-۶
 فروشگاه مرکزی: تهران، بزرگراه حقانی، روبروی ایستگاه مترو، ساختمان روزنامه اطلاعات، تلفن ۲۹۹۹۳۶۸۶
 فروشگاه شماره (۱): خیابان انقلاب اسلامی، روبروی دانشگاه تهران، تلفن: ۶۶۴۶۰۷۳۴

سلامت در جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۰-۱۳۵۷) (جلد دوم)
 تألیف دکتر سیدعلیرضا مرندی، دکتر باقر لاریجانی، دکتر فریدون عزیزی، دکتر حمیدرضا جمشیدی و همکاران

دروغچیلی، چاپ و صحافی: مؤسسه اطلاعات

چاپ اول: ۱۴۰۰ شمارهگان: ۱۰۵۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۲۳-۹۵۸-۸ (دوره ۲ جلدی) ISBN: 978-964-423-958-8 (2 vol. set)

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۳۵-۱۸۰-۵ (ج ۲) ISBN: 978-600-435-180-5 (vol. 2)

همه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است. Printed in Iran

فصل سوم: نظام ارائه خدمات سلامت

- عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت و همکاری های بین بخشی ۱۰۷۹
- ◆ مقدمه ۱۰۸۰
- ◆ اهداف و مفاهیم ۱۰۸۱
- ◆ ارتباط عوامل اجتماعی و پیامدهای سلامت ۱۰۸۳
- ◆ استقرار نظام پایش و ارزیابی عدالت در سلامت در کشور ۱۱۰۱
- ◆ آینده نگاری حیطة و ترسیم افق چشم انداز ۱۱۰۴

نظام ارائه خدمات سلامت (حوزه ی درمان) ۱۱۱۵

- ◆ مقدمه ۱۱۱۶
- ◆ چشم انداز سلامت جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ ۱۱۱۶
- ◆ راهبردهای دولت ها برای دستیابی به اهداف نظام سلامت ۱۱۱۷
- ◆ مجموعه برنامه های تحول سلامت ۱۱۲۰
- ◆ ساختار ارائه خدمات سلامت ۱۱۳۰
- ◆ نظام پرداخت به ارائه کنندگان خدمات سلامت ۱۱۶۶
- ◆ تعرفه گذاری خدمات سلامت در ایران ۱۱۶۹
- ◆ وظایف شورای عالی پزشکی ۱۱۸۰

پرستاری ۱۱۹۹

- ◆ تاریخچه ۱۲۰۰
- ◆ راهبردهای کلیدی ۱۲۰۵
- ◆ دستاوردها ۱۲۰۹
- ◆ چالش های موجود در مسیر تحقق اهداف ۱۲۱۴

خدمات مامایی در نظام سلامت ۱۲۱۹

- ◆ تاریخچه مامایی در ایران ۱۲۲۰
- ◆ روند ارائه خدمات مامایی ۱۲۲۳
- ◆ تحولات مامایی در ایران بعد از طرح تحول نظام سلامت ۱۲۲۵

- ۱۳۳۰ چالش‌های موجود در مسیر تحقق اهداف
- ۱۳۳۲ آینده‌نگاری حیطة و ترسیم افق چشم‌انداز

خدمات اورژانس

- ۱۳۳۵ تاریخچه تشکیل اورژانس در ایران
- ۱۳۳۶ عملکرد سازمان اورژانس کشور
- ۱۳۳۷ اقدامات انجام‌شده در مدیریت بیماری کرونا

انتقال خون ایران

- ۱۲۶۹ تاریخچه
- ۱۲۷۰ ساختار متمرکز انتقال خون
- ۱۲۷۰ اهدا و سلامت خون
- ۱۲۷۲ جمع‌بندی عملکرد سازمان انتقال خون
- ۱۳۰۴ چالش‌های فرآروی سازمان انتقال خون
- ۱۳۰۹ آینده‌نگاری حیطة و ترسیم افق چشم‌انداز

نظام ارائه‌ی خدمات سلامت (غذا و دارو)

- ۱۳۱۳ مقدمه
- ۱۳۱۴ تشکیل سازمان غذا و دارو
- ۱۳۱۶ قوانین و دستورالعمل‌ها
- ۱۳۱۷ اداره‌کل امور دارو و مواد تحت کنترل
- ۱۳۶۰ اداره‌کل امور فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی
- ۱۳۶۴ اداره‌کل امور فرآورده‌های طبیعی، سنتی و مکمل
- ۱۴۰۸ اداره‌کل امور فرآورده‌های آرایشی و بهداشتی
- ۱۴۲۱ اداره‌کل آزمایشگاه‌های مرجع کنترل غذا، دارو و تجهیزات پزشکی
- ۱۴۳۱ دفتر نظارت و پایش فرآورده‌های سلامت‌محور
- ۱۴۴۴ دفتر آمار و فن‌آوری اطلاعات
- ۱۴۵۸ مراکز تحقیقاتی سازمان غذا و دارو
- ۱۴۷۲

- فصل چهارم: آموزش و پژوهش ۱۴۸۳
- آموزش عالی در نظام سلامت ۱۴۸۵
- ◆ مقدمه ۱۴۸۶
- ◆ تاریخچه‌ی پزشکی در دوران تمدن اسلام و ایران ۱۴۸۸
- ◆ ادغام آموزش پزشکی در خدمات سلامت برای پاسخ‌گویی به مطالبات مردم ۱۵۰۲
- ◆ نگاه به توسعه‌ی آموزش عالی سلامت در اسناد بالادستی نظام سلامت کشور ۱۵۱۵
- ◆ آینده‌نگاری و تحلیل روندها در آموزش پزشکی، تحول و نوسازی ۱۵۲۳
- ◆ تجارب سیاست‌گذاری در آموزش عالی سلامت ۱۵۳۳
- ◆ برنامه‌ی تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی، یک تجربه‌ی ملی در عرصه‌ی سیاست‌گذاری آینده‌نگارانه ۱۵۴۰
- ◆ بسته‌ی آینده‌نگاری و مرجعیت علمی در آموزش پزشکی ۱۵۴۲
- ◆ بسته‌ی حرکت به سمت دانشگاه‌های نسل سوم ۱۵۵۰
- ◆ بسته‌ی آموزش پاسخ‌گو و عدالت محور ۱۵۵۵
- ◆ بسته‌ی توسعه‌ی راهبردی، هدفمند و مأموریت‌گرای برنامه‌های آموزش عالی سلامت ۱۵۶۶
- ◆ بسته‌ی آمایش سرزمینی، مأموریت‌گرایی، تمرکززدایی و ارتقای توانمندی دانشگاه‌ها ۱۵۶۹
- ◆ بسته‌ی اعتلای اخلاق حرفه‌ای ۱۵۷۵
- ◆ بسته‌ی بین‌المللی‌سازی آموزش علوم پزشکی ۱۵۷۷
- ◆ بسته‌ی توسعه‌ی آموزش مجازی در علوم پزشکی ۱۵۸۲
- ◆ بسته‌ی ارتقای نظام ارزیابی و آزمون‌های علوم پزشکی ۱۵۸۵
- ◆ بسته‌ی اعتباربخشی مؤسسات و بیمارستان‌های آموزشی ۱۵۸۸
- ◆ بسته‌ی توسعه و ارتقای زیرساخت‌های آموزش علوم پزشکی ۱۵۹۱
- ◆ آینده‌نگاری حیطة و ترسیم افق چشم‌انداز ۱۵۹۳
- تحقیقات و فن‌آوری در نظام سلامت ۱۶۰۹
- ◆ مقدمه ۱۶۱۰
- ◆ نظام پژوهشی در ایران ۱۶۱۱
- ◆ ارتقای کمی و کیفی تولیدات علمی ۱۶۶۴
- ◆ رشد فن‌آوری: تولید ثروت، پاسخ‌گویی به نیازهای جامعه ۱۶۷۶
- ◆ بحران اپیدمی کووید-۱۹ و رویکردهای مقابله با آن ۱۶۸۹
- ◆ چالش‌ها و مشکلات تحقیقات علوم پزشکی ۱۶۹۶

- ۱۷۰۷ فصل پنجم: مسائل مرتبط با سلامت و فرهنگ ایرانی - اسلامی
- ۱۷۰۹ فرهنگ، میراث پزشکی ایران، طب سنتی ایرانی
- ۱۷۱۰ ♦ بخش اول: فرهنگ
- ۱۷۲۸ ♦ بخش دوم: میراث پزشکی ایران
- ۱۷۴۰ ♦ بخش سوم: طب سنتی ایرانی
- ۱۷۶۵ حوزه دانشجویی و فرهنگی نظام سلامت کشور
- ۱۷۶۶ ♦ معاونت فرهنگی و دانشجویی در نظام سلامت از آغاز تاکنون
- ۱۷۶۸ ♦ تحلیل روند فعالیت اداره کل فرهنگی
- ۱۷۷۸ ♦ تحلیل روند فعالیت مرکز قرآن و عترت وزارت بهداشت
- ۱۷۹۰ ♦ تحلیل روند فعالیت اداره کل دانشجویی
- ۱۸۰۳ ♦ گزارش عملکرد حوزه اجرایی معاونت فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت
- ۱۸۰۳ ♦ تحلیل روند فعالیت شورای انضباطی دانشجویان
- ۱۸۰۴ ♦ تحلیل روند فعالیت روابط عمومی معاونت فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت
- ۱۸۰۶ ♦ نقاط قوت و ضعف و فرصت‌ها و تهدیدهای پیش روی ادارات کل فرهنگی و دانشجویی
- ۱۸۰۸ ♦ آینده‌نگاری حیطة و ترسیم افق چشم‌انداز
- ۱۸۱۹ اخلاق پزشکی
- ۱۸۲۰ ♦ مقدمه
- ۱۸۲۱ ♦ تاریخچه‌ی اخلاق پزشکی در ایران
- ۱۸۲۴ ♦ اخلاق پزشکی از دیدگاه اسلام
- ۱۸۲۵ ♦ فعالیت‌های اخلاق پزشکی طی سه دهه‌ی اخیر در ایران
- ۱۸۳۰ ♦ مروری بر مهم‌ترین دستاوردهای اخلاق در نظام سلامت ایران
- ۱۸۳۵ ♦ کدها و راهنماهای اخلاق در پژوهش
- ۱۸۴۲ ♦ اخلاق بالینی
- ۱۸۴۷ ♦ اخلاق ترویجی
- ۱۸۵۹ سلامت معنوی
- ۱۸۶۰ ♦ مقدمه
- ۱۸۶۵ ♦ مفاهیم سلامت معنوی

- ◆ سلامت معنوی در نگاه اومانیستی ۱۸۶۶
- ◆ سلامت معنوی با رویکرد اسلامی ۱۸۶۷
- ◆ تعریف سلامت معنوی ۱۸۷۰
- ◆ ارتباط سلامت معنوی با سایر ابعاد سلامت ۱۸۷۱
- ◆ سنجش سلامت معنوی ۱۸۷۲
- ◆ مراقبت‌های سلامت معنوی ۱۸۷۵
- ◆ سلامت معنوی در پیشگیری ثانویه و ثالثیه بیماری‌ها ۱۸۷۷
- ◆ سلامت معنوی و تعیین‌کننده‌های اجتماعی مؤثر بر سلامت ۱۸۸۲
- ◆ ارتقای سلامت ادغام‌یافته در شبکه‌ی بهداشتی درمانی ۱۸۹۱
- ◆ چالش‌ها و آینده‌نگاری در حیطه‌ی سلامت معنوی ۱۸۹۵
- ◆ نتیجه‌گیری ۱۸۹۶

- درس‌هایی از روایت حضور جامعه‌ی سلامت در دفاع مقدس ۱۹۰۳
- ◆ پیشینه و زمینه‌های فرهنگی ۱۹۰۴
- ◆ روایت حضور ۱۹۱۱
- ◆ شکوفایی اخلاق پزشکی، آداب حرفه‌ای اسلامی ۱۹۴۸
- ◆ فرهنگ و فرهنگ‌سازی مقاومت و پایداری در دوران دفاع مقدس ۱۹۴۸

- فصل ششم: تجربه جمهوری اسلامی ایران در همه‌گیری کوید - ۱۹ ۱۹۶۱
- ◆ مقدمه ۱۹۶۲
- ◆ شیوع و گسترش بیماری کوید - ۱۹ در ایران ۱۹۶۲
- ◆ تشکیل ستاد ملی و استانی مبارزه با کوید - ۱۹ ۱۹۷۰
- ◆ همکاری‌های بین‌بخشی ۱۹۷۷
- ◆ اقدامات ۱۹۸۵
- ◆ خلاصه نتایج حاصل شده ۱۹۹۴
- ◆ چالش‌ها ۲۰۱۹
- ◆ آینده‌نگاری حیطه و ترسیم افق چشم‌انداز ۲۰۲۲
- ◆ نتیجه‌گیری ۲۰۲۴

- ۲۰۲۷ فصل هفتم: فن آوری اطلاعات سلامت
- ۲۰۲۸ مقدمه
- ۲۰۲۸ نظام ملی سلامت الکترونیکی و قوانین و مقررات بالادستی
- ۲۰۳۸ اهداف نظام ملی سلامت الکترونیکی
- ۲۰۴۲ دستاوردهای فن آوری اطلاعات سلامت (۱۳۹۲-۱۴۰۰)
- ۲۰۵۹ چالش‌ها
- ۲۰۵۹ آینده‌نگاری حیطة و ترسیم افق چشم‌انداز
- ۲۰۶۳ پیوست‌ها
- ۲۰۷۹ نویسندگان